

УДК 663.5

І. Лаба, Ю. Вовк

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СПИРТОВОЇ ГАЛУЗІ

Об'єктом антикризового управління є виникнення та поглиблення кризи розвитку підприємства, що має негативні наслідки для життєдіяльності підприємства, її усунення та запобігання. Криза — це загострення суперечностей у соціально-економічній системі (організації), які загрожують її життєстійкості у навколишньому середовищі [1, с. 15].

Кризовий стан більшості підприємств спиртової промисловості полягає в їх неспроможності здійснювати фінансове забезпечення поточної виробничої діяльності, скороченні попиту на їх продукцію і, як наслідок, зниженні обсягів виробництва та реалізації продукції; заборгованості з виплати заробітної плати, зростанні дебіторської та кредиторської заборгованості. Істотне погіршення усіх показників діяльності більшості підприємств спиртової промисловості, як кількісних, так і якісних, що призводить до порушення стану рівноваги, який підприємство не в змозі самотійно відновити є проявом кризового стану.

Головними екзогенними факторами фінансової кризи є: кризовий стан економіки країни, загальний спад виробництва, значний рівень інфляції, нестабільність господарського та податкового законодавства, нестабільність фінансового та валютного ринків, зниження купівельної спроможності населення, політична нестабільність в країні, розрив економічних зв'язків, посилення монополізму на ринку.

Одним із основних шляхів фінансового оздоровлення підприємства є реструктуризація. Реструктуризація підприємства — це проведення організаційно-економічних, правових, виробничо-технічних заходів, спрямованих на зміну структури підприємства, управління ним, форм власності, організаційно-правових форм, які здатні привести підприємство до фінансового оздоровлення, збільшення обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищення ефективності виробництва [2, с. 405].

Реструктуризація активів включає заходи, результатом яких є зміни структури та складу активів балансу. До них належать: продаж частини основних засобів, продаж обладнання, запасів сировини та матеріалів, рефінансування дебіторської заборгованості. До основних форм рефінансування дебіторської заборгованості належать факторинг (уступка банку права на затребування дебіторської заборгованості), облік векселів та їх продаж на фондовому ринку.

Фінансова реструктуризація передбачає зміни структури власного та позикового капіталу, а також зміни в інвестиційній діяльності підприємства. До основних заходів фінансової реструктуризації відносяться: реструктуризація заборгованості перед кредиторами; одержання додаткових кредитів; збільшення статутного капіталу; заморожування інвестиційних вкладів. Фінансова реструктуризація має обов'язково супроводжуватися реструктуризацією виробництва.

Перелік посилань

1. Ковалев А. И. Управление реструктуризацией предприятия: монография / А. И. Ковалев. — Киев АВРИО, 2006. - 368с.

2. Мороз О. В. Институциональные особенности превентивного антикризового управления предприятием: Монография / О. В. Мороз, І. В. Шварц. — Вінниця: Універсум - Вінниця 2006. — 137с.